

„Szolgálati titok!”
„Titkos!”

Érvényességi idő:
az írásbeli vizsga befejezésének
időpontjáig
A minősítő neve: Vízvári László
A minősítő beosztása: főigazgató

M E G O L D Ó L A P

írásbeli vizsga

Egészségügyi alapmodul

természetgyógyászati képzéshez

2009. január 16.

I sz.

TÁJÉKOZTATÓ **az értékelő tanár részére**

- A vizsgázók csak a kiosztott feladatlapon dolgozhatnak.
- Tévedés esetén helyes megoldásnak csak a vizsgázó egyértelmű javítása fogadható el.
- A dolgozatban előforduló esetleges hibákat, tévedéseket kérjük, feltűnően jelöljék!
- A feladatlap egységes értékeléséhez használják fel a rendelkezésükre bocsátott megoldási javaslatot!
- Ponthatáron belül a megoldólaptól eltérő, de tartalmában azonos egyéb helyes megoldás is elfogadható a csillaggal (*) jelölt kérdéseknél.
- Tekintettel az írásmód eltérő gyakorlatára, az értékelésnél ne a helyesírást, hanem a tartalmat értékeljék a tanárok!
- A bekeretezett sorszámú kérdések (□) kizáró jellegűek.
Az írásbeli vizsga sikertelenségét jelenti, ha a kizáró jellegű feladatnál a hallgató nem éri el az 51 %-ot.
- Kérjük, hogy minden feladat esetén a maximálisan adható pontszám melletti négyzetbe írja be az elért pontszámot!
- Maximálisan adható pontszám: 100 pont
- Ponthatárok:
 - Megfelelt: 51 - 100 pont
 - Nem felelt meg: 0 - 50 pont

Maximálisan adható
pontszám:

1. **Húzza alá a helyes válaszokat!**

3 pont

Az evolúció során az ember egyedfejlődését az alábbiak jellemzik:

- A gerincoszlopon enyhén S - alakú görbületek találhatók
- Az érrendszer vízszintesen fut
- A zsigerek a hasüreg irányába rendeződtek
- Az agykoponya és arckoponya azonos arányt mutat
- Az alsó végtag izomzata erősebb lett, a lábboltozat három ponton támaszkodik

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

2. **Írja az alábbi latin kifejezések mellé magyar megfelelőiket!**

2 pont

regeneratio: *a szövetek újraképződése*

hypertrophia: *túltengés*

artrophia: *sorvadás*

necrosis: *elhalás*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

3. **Sorolja fel a heveny izzadmányos (exsudatív) gyulladás formáit!**

5 pont

- *savós*
- *rostonyás (fibrines)*
- *gennyes*
- *száraz- és nedves üszkös*
- *vérzésem*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

4. **Írja le a medencecsontot alkotó csontokat magyarul!** 3 pont

- *csípőcsont*
- *ülőcsont*
- *szeméremcsont*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

5. **Ismertesse a csonthártya (periosteum) feladatát!** 3 pont

- *biztosítja a csont vér- és idegellátását*
- *biztosítja a csont vastagságbeli növekedését*
- *elősegíti a törés utáni gyógyulást*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

6. **Fogalmazza meg röviden a Bechterew-kór lényegét!** 2 pont

A csigolyák közötti kisízületek degeneratív elváltozása, mely a gerinc teljes merevedéséhez vezet.

(Helyes válasz esetén 2 pont adható!)

7. **Ismertesse a szív üregeinek számát és elhelyezkedésüket!** 3 pont

A szív üregeinek száma:

- *négy*

A szív üregeinek elhelyezkedése:

- *felül két pitvar*

- *alul két kamra*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

8. Írja le a mandulák feladatát!

2 pont

- helyi védekezés
- immunvédekezés a lymphocita-termelés révén

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

9.* Soroljon fel a magas vérnyomás (hypertonia) szövődményei közül négyet /4/!

4 pont

- szívelégtelenség
- coronaria keringési zavarok
- agyi thrombosis
- érelmeszesedés
- agyvérzés
- vesekárosodás

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

10. Húzza alá a gátor üregben (mediastinum) elhelyezkedő szerveket!

3 pont

- <u>szív</u>	- <u>nyelőcső</u>
- tüdők	- <u>fő nyirokér</u>
- máj	- <u>bolygóideg (nervus vagus)</u>
- <u>aortaív ágai</u>	- <u>csecsemőmirigy</u>
- hörgők	- pajzsmirigy

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

11. Határozza meg röviden az alábbi fogalmakat!

2 pont

Vitálkapacitás:

Maximális belégzés után a maximálisan kilélegzett levegő mennyisége (4-4,5l)

Reziduális levegő:

Teljes kilégzés után a tüdőben maradt levegő mennyisége.

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

12. Nevezze meg, hogy mely légúti megbetegedésekre utalnak az alábbi tünetek! 2 pont
- Írja a betegségek nevét magyarul vagy latinul a pontozott vonalakra!

A. Szapora, nehezített légzés, gyakori szűrő mellkasi fájdalom (oldalszegzés), gyengeség, fejfájás. Kezdetben száraz, majd produktív köhögéssel, barnás köpettel jár.

...tüdőgyulladás (pneumonia)...

B. Hirtelen jelentkező nehézlégzés, a beteg a légzési segédizmomokat megfeszítve igyekszik levegőhöz jutni. Rövid kapkodó belégzés után a kilégzés hosszan elnyúló, sípoló. A köhögés kezdetben száraz, majd üvegszerű, tapadós (szívós nyák) köpetet ürít a beteg. A pulzus szapora.

...tüdőasztma (asthma bronchiale)...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

13. Írja le a vastagbél szakaszait! 6 pont

- vakbél
- felszálló vastagbél
- haránt vastagbél
- leszálló vastagbél
- szigmabél
- végbél

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

14. Ismertesse a gyomor perisztaltikus mozgásának szerepét! 2 pont

- a táplálék összekeverése a gyomornedvvel
- a gyomortartalom vékonybélbe juttatása

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

- 15.* Soroljon fel a fekélyes vastagbélgyulladás tünetei közül hármat /3/! 3 pont

- véres, nyákos széklet
 - fájdalmas székletürítés
 - görcsös hasi fájdalom
 - étvágytalanság
 - láz

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

16. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre! 5 pont

Hol termelődik az erythropoetin?

...vesékben...

Mennyi a végleges vizelet fajsúlya?

...1020-1025...

Tartalmaz-e élettanilag a végleges vizelet urobilinogént?

...tartalmaz...

Tartalmaz-e élettanilag a végleges vizelet bilirubint?

...nem tartalmaz...

Mely szerv helyezkedik el a vese középső zsíros tokjába beágyazva?

...mellékvese...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

17. Határozza meg az alábbi fogalmak lényegét! 3 pont

Nefron: *a vese működési egysége*

Elsődleges vizelet: *a vérplazma finom szűrlete*

Homeosztázis: *a szervezet belső egyensúlya*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

18. Párosítsa az alábbi betegségeket, illetve állapotokat a rájuk jellemző kóros vizelettel! Írja a sorszámokat a megfelelő betűjelhez! 2 pont

A. cukorbetegség

1. fehérjevizezés

B. glomerulonephritis

2. gennyvizezés

C. vesemedence gyulladás

3. acetonvizezés

D. sárgaság

4. bilirubin a vizeletben

A - ...3...

B - ...1...

C - ...2...

D - ...4...

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

19. Ismertesse magyarul a méh (uterus) részeit, elhelyezkedését, feladatát!

4 pont

Részei:

- *méhfenék*
- *méhtest*
- *méhnyak*

Elhelyezkedése:

- *a kismedence közepén*
- *a hólyag és a végbél között található*

Feladata:

- *a megtermékenyített petesejt befogadása*
- *beágyazódás lehetőségének biztosítása*
- *az embrió/magzat fejlődésének biztosítása*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

20. Sorolja fel a méhnyálkahártya felépülésének és lelökődésének fázisait a méhnyálkahártya változásainak megnevezésével!

4 pont

- *újraképződés - regenerációs fázis*
- *növekedés - ploriferációs fázis*
- *elválasztás - szekréciós fázis*
- *lelökődés - menstruációs fázis*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

21. Válaszoljon röviden az alábbi kérdésekre!

5 pont

Mely belső elválasztású mirigy termeli a calcitonint?

- *pajzsmirigy*

Hol termelődik az aldosteron?

- *a mellékvese kéregállományában*

Hol termelődik a progeszteron?

- *a petefészekben a sárgatest termeli*

Hogy nevezzük a csecsemőmirigy hormonját?

- *thymosin*

Hol termelődik a glukagon?

- *a hasnyálmirigyben*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

22. **Húzza alá azokat a hormonokat, amelyek a vércukor-szintet emelik!** 1 pont

- inzulin
- glukagon
- adrenalin
- somatostatin

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

23.* **Hasonlítsa össze a hyperthyreosisos és a hypothyreosisos beteg tüneteit! Egészítse ki a táblázatot!** 4 pont

Hyperthyreosis	Tünetek	Hypothyreosis
<i>rémült tekintet, aggódó arckifejezés</i>	jellemző arc és szemelváltozás	<i>duzzadt arc, kifejezéstelen tekintet</i>
<i>nyirkos bőr</i>	bőrelváltozások	hideg bőr, durva tapintat
<i>állandó hőemelkedés</i>	hőmérséklet	<i>alacsony hőmérséklet</i>
<i>hasmenés</i>	széklet	<i>székrekedés</i>
izgatott	viselkedés	<i>fáradt, közömbös</i>

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

24. **Határozza meg az idegsejtek elhelyezkedését és nyúlványaik típusát!** 3 pont

*Az idegsejtek a központi idegrendszer szürkeállományában (az agykéregben) és a gerincvelőben találhatók.
A sejtekből több rövid nyúlvány (dendrit) és egy hosszú nyúlvány (neurit) ered.*

(Helyes válasz esetén 3 pont adható!)

25.* Jellemezze röviden a neuroglia szövetet az alábbi szempontok szerint!

3 pont

Mi a neuroglia?

- az idegrendszer támasztószöve

Mi a feladata?

- gátat képez a véráram és az idegszövet határán, a vérből csak bizonyos létfontosságú anyagokat - oxigént, vizet, cukrot - enged át

(Fogalmára: 1 pont, feladatára: 2 pont adható!)

26. Húzza alá a koponyaűri nyomásfokozódás tüneteit!

2 pont

- csillapíthatatlan fejfájás
- láz
- sugárhányás
- látási zavarok
- csillapíthatatlan köhögés
- szédülés

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

27. Ismertesse az érzékszervek feladatait!

3 pont

- az ingerek felvétele
- az ingerek ingerületté alakítása
- az ingerület továbbítása a központi idegrendszerhez

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

28.* Jellemezze a szem fénytörő közegeit!

3 pont

Csarnokvíz:

...kevés, víztiszta folyadék, a két szemcsarnokban kering...

Szemlencse:

...kétszer domború lencse a szivárványhártya mögött, a szem fő fénytörő közege...

Üvegtest:

...enyhén gömb alakú, kocsonyás, átlátszó, a szem belsejét tölti ki, a szem állandó alakját biztosítja...

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

29.* Ismertesse az emlőgyulladás (mastitis) okát, tüneteit!

3 pont

Oka:

- gennykeltő baktériumok jutnak be az emlőbe (szoptató anyák)

Tünetei: Írjon ötöt /5/!

- emlőfájdalom*
- emlőduzzanat*
- élénkpiros bőrszín*
- helyi bőremelegség*
- láz*
- hidegrázás*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)

30.* Sorolja fel az elsősegélynyújtó feladatait a segítségnyújtás során! Írjon hatot /6/!

6 pont

- helyzet felmérése*
- tájékozódás a történekről*
- újabb balesetveszély elhárítása*
- sérülés, rosszullét természetének megállapítása*
- sérült elhelyezése*
- halaszthatatlan beavatkozások elvégzése*
- segítségkérés (mentők, tűzoltók stb.)*
- sérülttel maradni*

(Helyes válaszonként 1-1 pont adható!)

31.* Sorolja fel a leggyakrabban előforduló mérgezéseket!

4 pont

- 1. gyógyszermérgezés (altatók)*
- 2. alkohommérgezés (etil-alkohol)*
- 3. gázmérgezések (szén-monoxid, szén-dioxid, klórgáz)*
- 4. marószermérgezés (savak, lúgok)*
- 5. ételmérgezés*
- 6. gombamérgezés (gyilkos galóca, muscarin, muscaridin típus)*
- 7. mérgező növények (farkasalma, fagyöngy, gyöngyvirág)*
- 8. növényvédőszer mérgezés*

(Helyes válaszonként 0,5-0,5 pont adható!)